

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 30 november 2006

MEDITATIE

Dat kan nooit meer...?

De jaren gaan door. Abraham wordt ouder en Sara ook. Snel en zeker verstrijkt de tijd. In de tent van de herdersvorst, die als vreemdeling in een vreemd land verkeert, is het stil. Na alles wat er in hun leven gebeurd is, blijft het zo vreselijk stil. In het verleden is er nog wel hoop geweest, dat het kindergescrei van het nieuwe leven in hun tent gehoord zou worden. Maar met het verstrijken van de tijd is dat een vrome wens gebleven. Natuurlijk zou de Heere Abrahams huis bouwen. Dat had Hij beloofd als de Waarachtige en Getrouwe. En bij zijn uitzien en hopen gaat het Abraham niet slechts om de vurig verlangde kinderzegen, maar nog sterker om het Zaad met een hoofdletter, om de Christus des Heeren, door en in Wie alleen de zaligheid geopenbaard wordt voor al Gods ellendigen, voor al het geestelijk zaad van Abraham uit Jood en heiden. De innige zielenwens van Abraham om de Zaligmaker te mogen aanschouwen, al was het maar van verre, wordt maar niet vervuld. Zijn eigen zalig-

Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn?

Genesis 18:14a

heid en die van Sara was ten nauwste met de kinderwens verbonden. De kinderzegen als teken van Gods trouw en waarheid voor heden en toekomst. Maar hoe moet dat ooit? De weg wordt steeds smaller, de poort steeds enger. Gods genadewerk wordt door het onmogelijke heen verheerlijkt. Als Gods Geest dat uitwerkt, dan komt pas openbaar wie een méns is. Wat er dan allemaal in ons opkomt; wat er dan allemaal geprobeerd wordt.

Zo niet

De belofte van het Zaad, in Wie de eeuwige verbondszege vast ligt, zal dan wel op een andere wijze vervuld worden dan ze samen gedacht en gehoopt hadden. Door middel van hun neef Lot, was een voor de hand

liggende gedachte. Neen toch niet, die is vrijwillig vertrokken uit de tent. Weg bij het altaar, naar Sodom, bij Sodom en tenslotte in Sodom. Een dwaze keus van een kind van God met verstrekkende gevolgen voor hem én zijn nageslacht. Dat was Gods weg duidelijk niet. Dus deze redenering gaat niet op.

Zou Gods weg dan door middel van Hagar zijn? In die tijd was het heel gebruikelijk. De huisslavin beschouwen als je eigendom, wier kinderen jouw kinderen zijn. Dat was naar de toenmalige gewoonten vrij normaal. Iedereen doet dat toch zo? Wat is daar nu verkeerd aan? Sara vindt het goed en het blijkt allemaal nog heel voorspoedig te gaan ook. Abraham heeft dan toch een bloedeigen zoon, Ismaël. Zo doen wij er toch ook wat aan om de Heere te 'helpen' bij het vervullen van Zijn belofte. En toch wonderlijk, dat die Egyptische slavin daarvoor onder ons tentdak moest komen? De nawerking van Egypte en heel gewoon naar het Babylonisch recht. Maar niet naar Gods wet! Dat is en blijft duidelijk hoererij en kwaad in Gods ogen, Die Zich dertien jaar verbergt. Dertien jaar is het nog stiller voor Abrahams ziel. Akelig donker is het tijdens het opgroeien van Ismaël. Onszelf eruit helpen en duisternis over onze ziel halen.

Nooit meer

Dus deze eigentijdse mogelijkheid tot vervulling van Gods belofte en verkrijging van de kinderzegen was het ook al niet? Maar hoe dan? Hoe moet het toch? En nogmaals, de eeuwige zaligheid en hoop voor de toekomst hangt hiermee samen. Het eigen lichaam van Abraham geeft al helemaal weinig hoop, om maar te zwijgen van de moeder in Sara; die moeder in Sara is inmiddels reeds 'verstorven'. Medisch gezien kan dat nooit meer.

Dus de tijd, dat het naar menselijke berekening nog zou kunnen, is nu echt voorbij. Over onmogelijk

Inhoud

85e jaargang

Nr. 9

- 1 Dat kan nooit meer...?
- 2 Commentaar: De verkiezingsuitslag
- 4 Vervolgd om der gerechtigheid wil (6)
- 5 Een gedenkboek van formaat
- 7 Boekennieuws
- 8 Kerknieuws
- 8 Berichten
- 9 Kerkdiensten

gesproken... Een kind? Al zou het er maar één zijn.... Maar dat kan toch met meer? We zullen het wel verkeerd verstaan hebben. Het zal wel niet waar geweest zijn. "Zouden Gods beloftenissen, verder haar vervulling missen, vruchteloos worden afgewacht...?" Dat is de praktijk in de tent van Abraham, de vader van alle gelovigen, van de geofenden maar ook van de kleinen. Ze weten allen van deze gang.

Onverwacht

Dan midden op de dag, dat onverwachte bezoek. Zoals later blijkt goddelijk bezoek, ongeraagd bezoek van de hemel. Met een zo gepast woord voor een smachtende ziel: 'Zou iets, wat dan ook, Abraham, te wonderlijk zijn voor Mij?' Durft ge dat te denken, te zeggen: 'De zegen van het Kind, om zalig te worden, dat kan nooit meet?' Want werkelijk niets is te groot, te onmogelijk, te zeer verzondigd voor Mij! Weet ge Wie Ik ben? De HEERE, Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen het werk Zijner handen. Ik ben de Almachtige en Soevereine, Die zorgt voor Mijn eigen eer en welbehagen.

Weet ge niet hoe het moet? Hoe ooit het Zaad geopenbaard zal worden tot uw onuitsprekelijke troost in leven en sterven? Volk van de smalle weg, van de enge poort, weet u welke naam de Zoon uit Abraham, Izak en Jacob straks zal dragen? Wonderlijk, Raad, sterke God. Zoals Hij heet, werkt Hij. Zijn namen bevestigen dit Woord: Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn? Zoals Zijn naam is,

zo is Hij ook. Wonderlijk! Toen... en nu nog steeds. De waarachtige God toont het nu nog, al is het nog zo onmogelijk, verzondigd en donker: 'Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn?'

Uw ogen zullen de zaligheid aanschouwen. Buiten uzelf in Abrahams grote Zoon. En gij zult het Kindeke

vinden. In de stille duisternis en de vuile stal is nog plaats om te knielen. Buigend bij de kribbe, wordt dit beloftewoord van Gen. 18 waar. Onverwacht door onze onmogelijken heen. Zou iets... voor de HEERE, ja noem eens iets...

Klaaswaal,

ds. G.J. van Aalst

COMMENTAAR

De verkiezingsuitslag

Een terugblik op de gehouden verkiezingen voor de Tweede Kamer van de Staten Generaal levert niet zo'n rooskleurig beeld op.

Zowel wat de verkiezingscampagne betreft als de uitslag is er geen reden om erg optimistisch te zijn over ons land. In de verkiezingscampagne hebben verschillende lijsttrekkers elkaar over en weer harde verwijten gemaakt. De uitslag van de verkiezing levert noch voor links noch voor rechts een meerderheid op waardoor een regering kan worden gevormd.

Campagne

Het ging er in de campagne heftig aan toe. Heftig werd Balkenende verweten dat hij en zijn kabinet te weinig hebben gedaan aan de armoede-

bestrijding en de zorg en dat de milieuproblemen niet zijn aangepakt. Merkwaardig genoeg stemde Rouvoet van de ChristenUnie met de verwijten geregeld in. In het lijsttrekkersdebat van de kleine politieke partijen werd duidelijk dat de Bijbel de meerderheid van ons volk niets meer te zeggen heeft. Een Partij voor de Dieren zal daarin ook niets positiefs bijdragen. Integendeel. Het leven van een dier schijnt meer waard te zijn dan het leven van een (ongeboren) mens. Het verwijt van Rouvoet aan Balkenende dat hij de mond vol heeft over waarden en normen, maar dat hij vaag is over de maatregelen, is op zichzelf terecht. Met veel tam-tam is indertijd de discussie over waarden en normen aangezwengeld door Balkenende, maar

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583.

Aanlevertijd:

Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten.
Zie voor adres enz.: hiernaast.

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portiekosten.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van: de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

de discussie is min of meer verstormd. Het is gemakkelijk om met de mond te belijden dat het anders moet, maar die belijdenis omzetten in concrete beleidsmaatregelen is wat anders. We zijn blijven steken in "fatsoen moet je doen". En dat Balkenende een partij leidt die een heel ander geestelijk klimaat vertoont dan bij een partij als de SGP, heeft C.S.L. Janse in een vorige Saambinder reeds aangegeven. In de verkiezingscampagne werd de zondag misbruikt om een tournee door Limburg te houden. De dag des Heeren is ook bij het CDA van Balkenende niet veilig.

ChristenUnie en SGP

In dit verband wil ik nog een ander punt noemen. De ChristenUnie heeft een lijstverbinding met de SGP. Dat duidt er op dat er een redelijk nauwe band is tussen die twee. Anders ga je geen lijstverbinding aan. Tot verbijstering van veel SGP-ers wilde Rouvoet op de vraag wat hij zou stemmen als er geen ChristenUnie was, niet antwoorden dat hij dan op de SGP zou stemmen. Het gedachtegoed van de SGP staat kennelijk verder van de ChristenUnie af dan we zo op het eerste gezicht zouden denken. Ook bij het innemen van politieke standpunten blijkt de ChristenUnie een eigen weg te gaan, die soms haaks staat op de SGP-beginselen. Binnen de gelederen van laatstgenoemde partij leeft toch meer het besef dat het ook in de politiek gaat om de eer van God en de gehoorzaamheid aan Zijn geboden. Tegen de geest van de tijd in, want alleen in het onderhouden van Gods geboden is groot loon. Het gaat immers om het heil van land en volk. Verwoed was de strijd. Tot het laatste ogenblik, op de dag van de verkiezingen, is er campagne gevoerd. Het heeft niet voor iedereen een gunstig effect gehad.

Uitslag

De uitslag van de stemming is in meerdere opzichten teleurstellend. Natuurlijk mogen we dankbaar zijn dat de SGP zijn twee zetels heeft behouden en zelfs enige winst heeft geboekt. De SGP mag zich vanouds verheugen in een constante en trouwe achterban. Die heeft de partij ook nu niet in de steek gelaten, ondanks de discussie over de vrouw in de politiek. Daar mogen we dankbaar voor zijn. Graag hadden we er een derde zetel bij gezien. Het heeft niet zo

mogen zijn. We mogen wel veel bidden voor de beide Tweede Kamerleden of de Heere hen wil sterken in het zo moeilijke en verantwoordelijke werk. Hij geve hen de vrijmoedigheid om op gepaste wijze heen te wijzen naar het heilzame van Gods geboden voor land en volk.

Concessies

Moeten we ook niet blij zijn met de grote winst voor de ChristenUnie? Van drie naar zes zetels is toch niet niks. Of we er echt blij mee moeten zijn zal de toekomst leren. Zal de ChristenUnie, als de partij wordt gevraagd mee te doen met een regering van CDA en PvdA, niet teveel concessies moeten doen? De deur is opengezet naar de evangelischen en de rooms-katholieken. Het zal het geestelijk klimaat in de partij niet ten goede komen. De bereidheid tot het doen van concessies aan bijbels genormeerde waarden zal er niet minder op worden, vrees ik. Heeft de lijsttrekker van de ChristenUnie die bereidheid al niet getoond? Al met al ben ik niet onverdeeld gelukkig met de winst voor de ChristenUnie. Natuurlijk is de winst voor deze partij altijd beter dan dat de stemmen zouden zijn gegaan naar het CDA of enige andere partij, maar – hoewel we Rouvoet en de zijnen het succes niet misgunnen – blijven er toch prangende vragen genoeg, die de blijdschap voor deze verkiezingswinst behoorlijk temperen. Gaat de ChristenUnie uiteindelijk het CDA niet achterna en komt de partij uiteindelijk niet uit bij een verwaterd christendom dat bijbelse normen meer en meer gaat relativiseren? Ik stel de vraag maar. Natuurlijk hoop ik niet dat dit de ontwikkeling zal zijn, maar de deur staat er open voor.

Losgeslagen

Daar komt nog bij, dat het Nederlandse kiezersvolk losgeslagen schijnt te zijn. Niet alleen in moreel opzicht, ook als het gaat om de binding aan de ideologie van de politieke partijen, voorzover die ideologie nog functioneert. De binding aan een politieke partij wordt steeds minder en het gaat bij de verkiezingen meer en meer om personen. Als je maar een goede uitstraling hebt en je komt in het openbaar goed gebekt over, dan heb je al veel mee. Het is maar zeer de vraag of de winnaars van deze verkiezingen de winst ook zullen kunnen vasthouden. Want – dat hebben ook partijen als D'66 en

de LPF moeten ervaren – in de politiek is het vandaag hosanna en morgen: Kruist hem. Zij die in het centrum van de macht terecht komen, moeten het steeds beter doen, anders worden ze verguisd. Tenzij ze het economisch tij mee hebben. Dat heeft Balkenende voor een belangrijk deel gered. Daardoor is het verlies voor het CDA beperkt gebleven. Dat D'66 nagenoeg van het politieke toneel is verdwenen, is voor ons land en volk alleen maar gunstig. Met die partij in de regering is heel veel van het christelijke waarden- en normenpatroon van onze samenleving verdwenen. We hoeven dan alleen maar te denken aan de wetgeving op het gebied van abortus en euthanasie, de zondagsheiliging, het zogenaamde homohuwelijk en de afschaffing van het bordeelverbod. Deze partij heeft, om CDA en VVD aan een meerderheid te helpen in de achterliggende kabinetsperiode, meer invloed gehad dan getalsmatig aan die partij toekwam.

SP

De lossere binding van de kiezers aan een partij maakt de overweldigende winst voor een partij als de Socialistische Partij beangstigend. Ik hoef niet aan te tonen dat we met een partij die zijn wortels heeft in de vroegere CPN, de Communistische Partij Nederland, niet gelukkig kunnen zijn. Het beginselprogramma van de SP wil een samenleving waarin menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit voorop staan. Iedereen moet echte kansen krijgen en zijn geluk maximaal nastreven. Elk mens heeft: recht op dit... en recht op dat... Het past wel bij de mens die meer en meer vergeet dat hij ook plichten heeft. Het past wel bij de mens die het geluk zoekt in het hier en nu, in het hedonisme van de 21^e eeuw. Het is niet te hopen dat de SP in de regering komt. De SP profiteert van de waan van de dag. Marijnissen is een man die geloofwaardig overkomt. Hij straalt vertrouwen uit. En dan doet het er voor heel veel mensen eigenlijk niet toe wat de programmatische beginselen zijn, als ik er maar voordeel van heb. Als de SP al regeringsverantwoordelijkheid krijgt, zal men ook water bij de wijn moeten doen. Maar wel, gelet op de verkiezingswinst, belangrijke delen van het programma weten te verzilveren. Daarom beangstigend. De SP is een partij die bij het toedelen van rechten aan mensen niet in

de eerste plaats let op de vraag of de samenleving het wel opbrengen kan, vooral ook in financieel-economische zin. Socialistische partijen hebben in het algemeen al de neiging om de pot te verteren. Welk een moeite kost het telkens weer om de overheidsfinanciën na een socialistisch kabinet weer op orde te krijgen. Met de SP in de regering zal de neiging om de pot te verteren nu het economisch tij mee zit, alleen maar toenemen.

Kabinet

Hoe moet er een kabinet gevormd worden? Daarover is al veel gespeculeerd. CDA en PvdA komen samen niet verder dan 73 zetels. Net te weinig voor een meerderheid. Samenwerking van CDA met de SP lijkt vrijwel uitgesloten, gelet op de inhoudelijke verschillen. Zal het CDA proberen met de PvdA een regering te vormen en daarbij de hulp inroepen van de ChristenUnie? Of misschien van de resten van D'66? Het ligt niet voor de hand dat het CDA opnieuw zal proberen met de VVD en andere rechtse partijen een centrumrechtse coalitie zal nastreven. Dan moeten er nogal wat verschillen overbrugd worden. Laten we het maar afwachten. Het lijkt niet verstandig te gaan speculeren. Het kan zoveel kanten op. Veel Europese kranten constateerden het al: Nederland gaat een onzekere toekomst tegemoet na de niets beslissende Tweede Kamerverkiezingen van woensdag 22 november.

Balkenende

Balkenende zal als lijsttrekker van de grootste partij het voortouw hebben bij de onderhandelingen over de samenstelling van een regering. Er is op het in de achterliggende jaren door het kabinet Balkenende gevoerde beleid veel aan te merken. De nadruk lag wel heel erg op de economische kant van de samenleving, op de bestrijding van werkloosheid en het weer gezond maken van de huishouding van het rijk. Dat hij daarin goede vorderingen heeft gemaakt, zal niemand ontkennen. Dat dit voor een belangrijk, zo niet het belangrijkste deel, te danken is aan de VVD-minister Zalm, zal ook aan de meeste mensen niet zijn ontgaan. Voor de VVD wel zuur dat niet zij maar Balkenende de electorale winst mag opstrijken. Deze nadruk op het economische heeft er wel toe geleid dat de zwakkeren in de samenleving in de verdrukking zijn gekomen.

Rapporten wijzen uit dat er heel wat verborgen armoede is, vooral onder hen die van een overheidsuitkering moeten zien rond te komen. We stemmen niet in met PvdA voorman Bos, die Balkenende verweet dat hij te weinig, zo niet niets heeft gedaan om de zwaksten in de samenleving te beschermen. Er is wel degelijk wat gedaan, vooral aan de kant van de werkgelegenheidsbevordering. Toch mag dit aspect niet uit het oog worden verloren. Armenzorg zou tot de

De SGP mag zich vanouds verheugen in een constante en trouwe achterban.

eerste prioriteiten van een christelijke partij moeten behoren. We wensen Balkenende, ondanks de bezwaren die we hebben tegen de koers van het CDA, de wijsheid van Boven toe om tot een regering te komen die voor ons land en volk tot heil is. Ook Balkenende kan zonder de Heere niets doen.

Vreemdelingen

De winst van Wilders, die met negen zetels in de Tweede Kamer komt, is een teken aan de wand van het vreemdelingenbeleid van Nederland. De scherpe debatten over immigratie en integratie van de afgelopen jaren hebben niet kunnen verhinderen dat

het Nederlandse publiek de toestroom van buitenlanders met alle daaraan verbonden problemen zat is. Steeds meer mensen vinden dat nieuwkomers in onze samenleving zich moeten richten naar onze cultuur en waarden. Een niet gemakkelijke opgave voor de toekomstige regering om dat proces in goede banen te leiden. Vooral ook niet daarom omdat ook het Nederlandse volk in grote mate is losgeslagen van zijn eigen wortels. Hoe kan van anderen verwacht worden dat zij zich aan onze waarden en normen houden als we daar zelf geen inhoud meer aan weten te geven?

Tenslotte

De toekomst – ook van ons land en volk – is in Gods hand. Bij alle vragen die er te stellen zijn bij deze verkiezingsuitslag, mag dat tot troost zijn. Mijn Raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen, heeft de Heere gezegd. Dat welbehagen zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan. Bij alle overwegingen over 's lands toekomst, mag in de eerste plaats de vraag ons hart wel bezetten of we voorwerp van dat welbehagen zijn. Dan zien we hogerop en stemmen met de dichter in: De HEER' regeert, de hoogste Majesteit, bekleed met sterkt', omgord met heerlijkheid, bevestigt d'aard, en houdt door Zijne hand dat schoon gebouw onwankelbaar in stand.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

6

Vervolgd om der gerechtigheid wil

...gelijkerwijs toen... alzo ook nu (Gal.4:29)

Ismaëls spotlach klonk in de tent van Abraham. Die naar het vlees geboren was, vervolgde dengene, die naar de Geest geboren was.

Dit gebeurde duizenden jaren geleden, maar: gelijkerwijs toen... alzo ook nu. Alzo ook nu - toen Paulus leefde. Christus had van hem gezegd tot Ananias (Hand. 9:16): 'Want Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet om Mijn Naam'. En zeker, wat Hij aan Paulus getoond heeft, is ook gekomen (2 Kor. 4:7-11, 2 Kor. 11:23-25).

'Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil...'

Mattheüs 5:10

Alzo ook nu - toen de eerste christenen vervolgd werden. Alzo ook nu - de nieuwtestamentische bedeling, al de eeuwen door. Nooit was het niet waar. Altijd en steeds weer vervolgd de degene die naar het vlees geboren was, degene die naar de Geest geboren was. Op allerlei wijze. Om der gerechtigheid wil! Groot was het lijden,

maar groter was de genade Gods, zodat velen liever wilden lijden dan zondigen. Ja, zij hebben hun leven niet lief gehad tot de dood toe.

Wat zou er veel te vertellen zijn! En wat is het waard om het na te lezen en aan onze kinderen door te geven (Ps. 78:4). Opdat ze zouden verstaan dat de wereldgeschiedenis dienstbaar is aan de kerkgeschiedenis, en dat het altijd ging en gaat om het levende kind! Helaas is het doorgaans maar al te onbekend. Daarom zullen we er iets van meedelen. 't Is werkelijk maar iets. 't Zijn als het ware maar een paar rode regels uit de dikke boeken der martelaren. Maar het mocht uw belangstelling wekken, u gaande maken om er meer van te willen weten.

De christelijke kerk van de eerste drie eeuwen

Onder Nero, die keizer was van 54-68, stierven Petrus en Paulus de marteldood. Omstreeks het jaar 95 werd Johannes verbannen naar Patmos, een klein eiland in de Egeïsche zee. Ignatius was een leerling van de apostel Johannes, en is jarenlang opziener geweest van de gemeente te Antiochië. In 115 werd hij naar Rome gebracht. Kort voor zijn dood schreef hij aan de gemeente aldaar: 'Laat mij de wilde dieren tot buit worden, opdat ik zodoende tot God kome. Ik ben een tarwekorrel Gods en moet door de tanden der wilde dieren verscheurd worden, opdat ik als rein brood van Christus bevonden worde.' Hij werd voor de leeuwen geworpen, en die dood was voor hem een doorgang tot het eeuwige leven. Polycarpus, opziener van de gemeente van Smyrna, was bijna honderd jaar oud, toen hij in 167 gegrepen werd door zijn vervolgers. 'Vloek uw Christus', zo zeiden te tegen hem. Maar hij antwoordde: 'Zesentachtig jaar heb ik Hem gediend, en nooit heeft Hij mij enig kwaad gedaan. Hoe zou ik mijn Koning kunnen vloeken, die mij heeft zalig gemaakt?' Toen men hem dreigde met vuur te verbranden, zei hij: 'Gij dreigt mij met vuur, dat slechts een korte tijd brandt. Weet gij niet, dat er een vuur is, dat eeuwig brandt, en voor de goddelozen bewaard wordt? Maar wat toeft gij? Doe wat ge wilt.' Staande op de brandstapel, wil men hem vastbinden, maar hij zei: 'Laat mij! Die mij kracht geeft, om het vuur te verdragen, zal mij ook kracht geven, om onbewegelijk op de brandstapel te blijven.' Spoedig was hij op de plaats

die Christus hem bereid had.

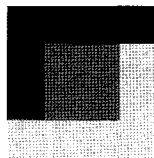
De christelijke kerk van de eerste drie eeuwen is een kerk van martelaren geweest. De vervolgingen waren eerst hier en dan daar. Omstreeks 250 werden ze meer algemeen onder de keizers Decius (249-251), Valerianus (253-260) en Diocletianus (284-305). En wat was de oorzaak dat de christenen zo bitter en wreed werden nagejaagd? Een vraag die des te meer dringt, omdat de Romeinen erg verdraagzaam waren. Ieder mocht geloven wat hij wilde, en zoveel goden dienen als hij maar wilde. Alleen: mits hij aan de keizer óók goddelijke eer gaf. Ieder diende hem hun *kurios* te noemen - hun goddelijke heer. Maar juist dát was voor de christenen onmogelijk. Want Eén was hun Heere, hun Kurios - Jezus, Die de Zijnen gekocht heeft met de dure prijs van Zijn hartenbloed.

De heidenen begrepen dat niet en ergerden zich daaraan. 'Wat is dat nu toch', zo zeiden ze, 'willen ze niet eens wierook offeren voor de keizer? Dan zijn ze staatsgevaarlijk en vijanden van het menselijk geslacht!' Duizenden christenen werden ge-

vangen genomen. O, ze hoefden slechts de keizer te huldigen als een god, door een enkele zin uit te spreken, een enkele kleine daad te verrichten. De verzoeking was sterk. Velen waren er die bezweken. Zij kregen hun vrijheid terug, maar... hun geweten klaagde hen aan. Anderen echter mochten getrouw zijn, getrouw tot de dood. Ze werden op gruwelijke wijze gemarteld: verbrand, uitéén gerukt, onthoofd. Anderen werden met pek ingesmeerd en gebruikt als fakkels om de nacht te verlichten, gekruisigd, voor de wilde beesten geworpen, in beestenhuiden gewikkeld en door honden verscheurd. Jonge mannen werden naar de mijnen gebracht waar ze zich letterlijk dood moesten werken, en jonge vrouwen gingen niet zelden naar het bordeel. Maar...! Wat eenmaal de onverschrokken Tertullianus (± 200) geschreven had, was waar: 'Zo dikwijls gij ons afmaait, vermeerderd zich ons aantal: *het bloed der christenen is een zaad.*' (wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. C. Hogchem

Een gedenboek van formaat

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente te Hendrik-Ido-Ambacht heeft de kerkenraad een fraai uitgevoerd gedenboek het licht laten zien onder de titel 'Op deze petra...'

De titel vestigt de aandacht op de goede belijdenis uit Mattheüs 16:18 die Gods kinderen met Petrus door genade mogen afleggen. De Heilige Geest brengt verloren zondaren door het Woord tot de belijdenis van Christus. Hij alleen is het fundament van Zijn gemeente. Dat is samengevat in de naam die het huidige kerkgebouw in Ambacht draagt, namelijk Petrakerk. Dat wordt ook onderstreept door de fraaie illustratie op de omslag van het gedenboek: de contouren van een kerkgebouw, gefundeerd op een rotsmassief en uitgevoerd in verschillende nuances van de kleur van de trouw en de waarheid: blauw.

Het ontstaan

De kerkenraad stelde een historische commissie in die zich met veel zorg op het schrijven van een gedenboek heeft toegelegd. De historische betekenis van het dorp Hendrik-Ido-Ambacht, de invloed van Afscheiding en Doleantie in deze plaats en de betekenis van gezelschappen, losse groepen en een hervormde evangelisatie worden in drie hoofdstukken geschetst. Het is duidelijk dat er verbindingslijnen lopen van één van de gezelschappen naar het ontstaan van de Gereformeerde Gemeente. Ontvallend voor het onkerkelijke denken van velen in die tijd was de snelle opkomst en ondergang van een vrije groep, die dominee Rustige (1889-1953) uit Leerdam liet optreden. Na de eerste preekbeurt ontstond er in de consistoriekamer al een stevige ruzie of de predikant nu wel of niet de hele inhoud van de collectezak zou ontvangen. Sommigen vonden de opbrengst te hoog om die

zondermeer aan hem te overhandigen.

Daarnaast was er een aantal mensen in Hendrik-Ido-Ambacht die in kerkelijk opzicht een zwerfend bestaan leidden en in de Gereformeerde Gemeente te Ridderkerk of bij de Chr. Gereformeerde Kerk in Zwijndrecht kerkten. De kerkenraad van de Ridderkerkse gemeente besloot te voldoen aan een verzoek om een afdeling in Hendrik-Ido-Ambacht te stichten. Ouderling J.J. Hooijmeijer werd met die taak belast. Zij die betrokken waren geweest bij de ruzie in de losse samenkomst moesten in de eerste vergadering die gericht was op de vorming van een afdeling eerst hun schuld belijden. Men begon met vijftien of zeventien leden. Het geheel kreeg de voorlopige vorm van een samenkomst met een bestuur. De Ridderkerkse kerkenraad droeg zorg voor een ouderling die vooringing in de leesdiensten. Eensgezindheid en vrede moeten de afdeling hebben gekenmerkt. Er was sprake van een duidelijk toenemend kerkbezoek. Al spoedig legden negen Ambachters belijdenis des geloofs af. Er waren kerkgangers met de vreze des Heeren en ambtelijke gaven. Op 21 september 1931 vond de instuivering plaats door ds. A. van Dijke van Nieuw-Beijerland.

Over periodisering en volledigheid

De commissie koos voor een weloverwogen periodisering van de stof. De jaren 1931-1959, waarin de oorlogsjaren vallen, boden zich als een eenheid aan. Vervolgens volgt een beschrijving in perioden, waarin de arbeid van een predikant een belangrijke plaats innam. Dit betekent dat een aantal jaartallen de gang van het verhaal duidelijk markeren: 1959 – ds. C. Wisse, 1971 - ds. J. W. Verweij, 1982 - ds. J. S. van der Net, 1986 – ds. H. Paul en 1994 - Ds. W. Silfhout. Het geheel wordt afgerond met een slothoofdstuk, waarin de huidige situatie van deze grote gemeente wordt getekend. Hoelang heeft men nog genoeg aan 1620 zitplaatsen? Per periode hebben de schrijvers gestreefd naar een zekere volledigheid. Of het nu gaat over ambtsdraggers, kosteren of verenigingen, de lezer wordt uitvoerig geïnformeerd. Dat zal door de gemeenteleden van Hendrik-Ido-Ambacht en van de huidige gemeente Alblasterdam – afdeling in de jaren 1971-1979 - zeker worden gewaardeerd. Zij krijgen werkelijk een

'handboek' aangereikt over de geschiedenis van hun gemeente, dat tot in lengte van jaren bijna alle vragen over het verleden kan beantwoorden.

Voor buitenstaanders is deze volledigheid soms nogal vermoeiend, hoe boeiend de schrijvers hun verhaal ook weten te brengen. De auteurs komen hen echter tegemoet met een aantal intermezzo's, die de loop van het verhaal onderbreken en het tegelijkertijd ondersteunen. Zo haalt mevrouw B. Scheurwater-Dijksman treffende herinneringen op aan de beginperiode van de gemeente. Mevrouw J. van Helden doet hetzelfde over de dertiger jaren en de oorlogstijd. Van ouderling A. Verhoeven, die de gemeente als ambtsdrager diende van 1946-1993, is een inleiding opgenomen over zijn persoonlijke ervaringen in de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast staan interviews met ds. P. Blok, lid van de

De Heilige Geest brengt verloren zondaren door het Woord tot de belijdenis van Christus. Hij alleen is het fundament van Zijn gemeente.

gemeente van 1953-1955, met de predikanten Verweij en Van der Net, met koster O. Ippel en een gesprek met de predikanten Paul en Silfhout. Een nadeel van deze intermezzo's is, dat de lezer soms twee keer in kort bestek dezelfde gegevens onder ogen krijgt. Anderzijds licht in deze stukken vaak het werk des Heeren op in zondaarsharten. Ook op andere plaatsen in het boek is dat het geval. Bijzonder treffend vond ik het onderwys uit het Woord dat de latere ouderling L. Stolk (1931-1951) ontving ten aanzien van de stichting van de gemeente.

Over zorgvuldigheid

Het geheel is gebaseerd op grondig bronnenonderzoek. Mensen worden geschetst met hun achtergrond en betekenis. De opbouw in duidelijk herkenbare perioden draagt duidelijk bij aan een goed leesbaar geheel. Het maakt het voor de lezer gemakkelijk om de ontwikkeling van het kerkelijk leven te volgen en de betekenis van een periode te verstaan. De ontwerphoofdstukken werden niet alleen in de historische commissie

grondig besproken, maar ook door kritische meelezers, onder wie de in leven zijnde predikanten, van commentaar voorzien. Dat onderstreept de zorgvuldigheid waarmee de schrijvers te werk zijn gegaan. Ook voor plaatselijke geschiedschrijving geldt immers, dat we het beeld van het verleden zo eerlijk mogelijk moeten reconstrueren aan de hand van de beschikbare bronnen. Zo alleen kunnen we aan de gemeente een betrouwbare geschiedschrijving aanbieden, waarop ouders kunnen teruggrijpen als hun kinderen vragen: Wat zijn deze stenen? (Jozua 4:24).

Over de bovenplaatselijke betekenis

Dit gedenkbok met zijn gedegen opzet werpt ook enig licht op de landelijke geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten. De eerste drie hoofdstukken hebben als verdienste dat zij evenals andere jubileumboeken het geheim duidelijk maken van de groei van de gemeenten in de jaren twintig en dertig in het algemeen: de begeerte naar een schriftuurlijk-bevindelijke prediking en een welgeordend kerkelijk leven. Ten aanzien van het verenigingsleven moet Hendrik-Ido-Ambacht een voortrekkersrol hebben vervuld. Voor 1935 waren er al drie verenigingen. Van belang is de schets van de meisjesvereniging die voor en na de Tweede Wereldoorlog in zekere zin functioneerde als een verlengstuk van de diaconie. In feite ging het om een naaivereniging, die kleding maakte voor arme gemeenteleden. De meisjes brachten de kleren zelf bij de mensen thuis. Gelukkig hebben de schrijvers niet de fout gemaakt om de geschiedenis van '1950' en '1953' met een enkele zin af te doen. De opstelling van kerkenraad en ledenvergadering tegenover de moeilijkheden rond ds. R. Kok wordt vrij uitvoerig naar de bronnen getekend. Men vroeg zich na diens schorsing in 1950 af of 'de preken van onze Godzalige Oudvaders wel gelezen mogen worden'. De classis Dordrecht beantwoordde deze vraag met een nadrukkelijke aanbeveling om de oude schrijvers in herderloze gemeenten te gebruiken voor de leesdiensten. Relatief veel aandacht krijgen ook de gebeurtenissen van 1953. De trieste scheuring ging aan Hendrik-Ido-Ambacht niet voorbij. De kerkenraad trad met mildheid op tegenover gemeenteleden die voort-

durend ter kerke gingen bij ds. Van de Ketterij. In 1968 ontstond uiteindelijk een 'uitgetreden' gemeente. Het standpunt van de kerkenraad was overigens voor ieder duidelijk. Ouderling L. Stolk las in deze tijd herhaaldelijk preken van de bekende en gerespecteerde Schotse predikant Andrew Gray, waarin het aanbod van genade duidelijk naar voren kwam.

Waardering

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht kan door de grote inzet van de historische commissie beschikken over een gedenkboek van formaat. Dat geldt voor de omvang – 496 bladzijden – voor de zeer verzorgde typografische vormgeving, voor het prachtige, overvloedige fotomateriaal en in het bijzonder voor de rijke inhoud. Het boek treft door een streven naar informatie, openheid en een evenwichtige beoordeling van moeilijke perioden. Dat stelt de lezer in staat om uit de geschiedenis een les te trekken voor het heden. Tenslotte noem ik nog het heldere taalgebruik, dat het boek toegankelijk maakt voor jong en oud.

Het allerbelangrijkste is dat in dit gedenkboek Gods werk gedurende drie kwart eeuw herhaaldelijk wordt beschreven. Dat laat ook onze jongeren vaak op treffende wijze zien wie de Heere was, is en wil zijn voor arme zondaren. Het roept het heimwee wakker naar een teer en nabij genadeleven. De Heere geve dat in Ambacht door onweerstaanbare genade nog velen als levende stenen mogen worden gelegd op Jezus Christus als het enige Fundament der zaligheid.

Boskoop, ds. M. Golverdingen

N.a.v. C. Bregman, W. J. van Gent, B. van Groningen, H. van Helden en A. A. Verhoeven: *Op deze petra... Facetten uit de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeente te Hendrik-Ido-Ambacht*, 496 blz., geb., leeslint. Prijs € 22,50, verzendkosten € 2,50. Besteladres: H. van Helden, De Raadtweg 27, 3341 SB Hendrik-Ido-Ambacht, tel. 078-6840668. E-mail: jubileumboek@solcon.nl

wens' dit boekje het licht te doen zien. De levensgeschiedenis van Wulfert Floor is goed ontvangen. Velen hebben het gelezen. Ook dit nieuwe boekje over ds. Ledeboer van harte aanbevolen!

Lisse,

ds. C. Neele

H. van Dam,
Een vaste grond;
uitg. Den Hertog,
Houten.
ISBN 9033119722;
127 pag., € 8,90.

In Zijn onbegrijpelijk goede heid heeft de Heere ons Zijn Woord geschonken. Maar het is daarbij Zijn goedheid dat we in ons land beschikken over drie belijdenisgeschriften. Ons is daarin een rijke schat nagelaten, die we moeten opgraven en aan alle kanten leren bezien. Misschien wel meer dan ooit is het van grote waarde ons te verdiepen in de belijdenisgeschriften. Immers, van alle kanten zijn er aanvallen op de leer van de kerk en wie geworteld is in de Schrift en in de belijdenisgeschriften weet toch sneller, beter uit welke hoek de wind van leer waait.

Het is een goede gedachte geweest van dhr. H. van Dam om juist ook voor onze jongeren de 37 Artikelen van de Nederlandse Geloofsbelijdenis eenvoudig te herhalen en er een korte, beknopte uitleg bij te geven. Bij het doorlezen van dit boek trof het me weer met welke wijsheid de opsteller Guido de Bres bedeed is geweest. De artikelen geven zoveel stof tot nadenken over God, over de Bijbel, over de Drie-eenheid, over Gods Vaderlijke voorzienigheid, over de verkiezing, over de rechtvaardigmaking en heiligmaking en hoe indrukwekkend wordt in artikel 37 geschreven over de troost van de wederkomst voor allen, die Zijn verschijning hebben liefgekregen. "Deze dag verwachten wij met een groot verlangen"; zo geeft Guido de Bres aan!

Graag zien we dit boek in de handen van vele jongeren, die er echt hun winst mee kunnen doen. Beste jongeren, neem dit boekje eens aandachtig door. Het is in alle eenvoud geschreven en het heeft niet alleen kennis in zich, maar ook een boodschap. Een boodschap dat je God gaat ontmoeten en dat is huiveringwekkend. Hij zal dan strikt rechtvaardig oordelen. Naast de noodzakelijkheid van Gods werk in je leven is er ook de mogelijkheid nog van zalig worden. De schrijver zegt op de laatste pagina van dit boek. "Zou zo'n zaligheid ons niet moeten dringen om die te verkrijgen? Zij is nog te verkrijgen. Om niet!"

Nunspeet

W. Visser

BOEKENNIEUWS

N.a.v. 'Een dominee in de gevangenis',
J. Kranendonk-Gijssen, Den Hertog,
Houten, 128 blz., € 9,90

'Diezelfde avond buigt ds. Ledeboer zijn knieën voor z'n gevangenisbed. Een vermoeiende dag ligt achter hem. Vanmorgen zijn de gevangenisdeuren van 'Gravestein' in Leiden achter hem in het slot gevallen. Hij heeft inmiddels al verschillende verhalen achter de rug, maar de Heere heeft hem geholpen. Hij heeft zijn vonnis met opgeheven hoofd aangehoord....'

Het nieuw verschenen boekje over ds. Ledeboer heet 'Een dominee in de gevangenis'. Mevrouw J. Kranendonk-Gijssen schrijft eenvoudig verhalend over de veelbewogen levensgeschiedenis van deze predikant. We lezen van een mens met bijzondere karaktertrekken, maar ook van Godsvreze. Gods leiding werd ervaren in een eeuw vol verwarring. Gods volk mocht onderwijs ontvangen. De Heere zorgde voor hen, ook in de 19^e eeuw! De kleine kerkgeschiedenis die wordt beschreven heeft nauw verband met de ontstaansge-

schiedenis van de Gereformeerde Gemeenten. Deze uitgave is heel gepast voor het jubileumjaar 2007. Onze wortels liggen immers ook in de Ledeboeriaanse gemeenten?

In dit boekje vinden we bekende verhalen. De bijzondere kerkdienst waarin Ledeboer de gezangenbundel en het reglementenboek van de kansel wierp, wordt levendig beschreven. Ook de geschiedenis bij de dichtregels: *Voor één kus van Jezus' mond, geef ik ál die zwarte grond*. Het boekje boeit echter ook door feiten en verhalen die niet zo bekend zijn. Zo lezen we hoe Ledeboer een aardbeien stelende tuinman ontmaskerde. Ook hoe hij aan een blind meisje persoonlijk het avondmaalsbrood en de wijn bediend. Indrukwekkend!

Het boekje is makkelijk leesbaar. Vanaf de leeftijd van 11 jaar is het goed te begrijpen. De hoofdstukken zijn kort. Dat is prettig om voor te lezen. De tekeningen van Rino Visser passen uitstekend bij de tekst. Het is mooi uitgegeven. Kaft en titel nodigen uit tot lezen. De schrijfster heeft er goed aan gedaan om na 'Wulferts grootste

Wilhelmus à Brakel, Toekomst voor Israël.
Herschreven door ds. C.J. Meeuse.
Uitg: Frits Hardeman, Ede.
ISBN 90 76430 39 A, 67 blz.
Prijs € 7,95.

We kunnen wel spreken van een vernieuwde belangstelling voor Israël. Die vernieuwde belangstelling is ingeluid met de stichting van de staat Israël in 1948. In onze dagen en ook onder ons worden de ontwikkelingen in Israël met meer dan gewone belangstelling gevolgd. Hoe verhouden zich de gebeurtenissen met de nog onvervulde beloften van God in Zijn Woord voor het oude bondsvolk? Zien we in de gebeurtenissen een (begin van) vervulling van Oudtestamentische profetieën? De toegenomen belangstelling brengt ook de vraag met zich mee hoe onze vaders over Israël gesproken hebben. Met name de mannen van de Nadere Reformatie verwachtten de bekering van het Joodse volk. Onder hen was Wilhelmus à Brakel iemand die daarover duidelijke uitspraken heeft gedaan. Zelfs zo dat hij wel van chiliasme is beschuldigd.

Zijn uitspraken over de toekomst van het Joodse volk zijn te vinden in hoofdstuk 6 van de Redelijke Godsdienst. In 1967 is dat hoofdstuk afzonderlijk uitgegeven door ds. G.A. Zijdeveld. Het zal bij weinigen onbekend zijn dat ds. C.J. Meeuse een hartelijke verbondenheid heeft met het Joodse volk met het oog op de onveranderlijke beloften Gods. Het is daarom goed dat hij de opvattingen van à Brakel vanuit het origineel opnieuw voor een breder publiek toegankelijk heeft gemaakt in de uitgave 'Toekomst voor Israël.' Hij schrijft zelf in de inleiding dat niemand klakkeloos de opvattingen van à Brakel hoeft over te nemen, maar zich niet zal kunnen onttrekken aan het indrukwekkende betoog van hem over de toekomst van het Joodse volk. Het stemt altijd weer tot verwondering hoe onze oudvaders met liefde over het Joodse volk hebben gesproken.

Dat blijkt bij à Brakel vooral in de werkzaamheden en plichten die hij aan het slot van zijn verhandeling heeft opgenomen. Daarin roept hij onder andere op te bidden voor de bekering van de Joden en om door een heilig leven te tonen dat we wandelen in de voetstappen van hun vader Abraham om de Joden zo tot jaloesheid te verwekken!

Capelle a/d IJssel,

ds. W. Silfhout

KERKNIEUWS

■ Beroepingswerk

Beroepen:

Te Borssele:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;

Te Emmeloord:

ds. J. Driessen te 's-Gravenhage;

Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle:

ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal;

Te Westzaan: ds. M. Karens te Werkendam.

■ 60-JARIG BESTAAN

GEREF. GEM. HAARLEM

Op D.V. woensdag **13 december** hoopt student G. Heijkamp voor te gaan in een dienst ter herdenking van het 60-jarig

bestaan van onze gemeente.

Na afloop zal er gelegenheid zijn om onder het genot van een kop koffie van gedachten te wisselen. De kerkenraad nodigt in het bijzonder ook alle oud-leden en doopleden uit om deze avond hierbij tegenwoordig te zijn. Aanvang 19.30 uur.

■ DOVENDIENST TE GOUDA

Op D.V. **2 december** hoopt ds. W. Visscher voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1.

Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

BERICHTEN

■ ZENDINGSVOND IN MIDDELBURG-C

Op de op D.V. vrijdag **1 december** te houden zondingsavond in de Ter Hoogkerk te Middelburg-C hoopt Ineke Troost iets van haar werk in Guinee te laten zien en te vertellen. Ds. J.M.D. de Heer zal deze avond openen. Aanvang: 19.30 uur.

■ ZANGAVONDEN

Alblasserdam

Op D.V. zaterdag **16 december** wordt er een kerstzangavond gehouden in de Havenkerk (Wilgenplein) te Alblasserdam. Medewerkenden zijn: het kinderkoor "Harpe Davids"; het meisjeskoor "Talita" en het gemengd koor "Harpe Davids" uit Hardinxveld-Giessendam. Ook is er samenzang. Opening en appelwoord door: ds. B. v.d. Heiden, sluiting door ouderling A. Hak. Collecte t.b.v. uitbreiding kerkgebouw Geref. Gemeente Alblasserdam. Aanvang: 19.30 uur.

Capelle a/d IJssel

Op D.V. zaterdag **9 december** wordt er in de Elimkerk, Merellaan 346 te Capelle a/d IJssel een advent/kerstzangavond gehouden. Medewerkenden zijn: het gemengd koor

"Deo Juvante" uit Capelle a/d IJssel/Rotterdam, het jongerenkoor "Heman" en het kinderkoor "de Kleinoot". Ook is er samenzang. Ds. W. Silfhout heeft de leiding. Aanvang: 19.30 uur.

's-Gravendeel

D.V. zaterdag **16 december** is er een kerstzangavond in de Hervormde Kerk, Hendrik Hamerstraat 1 te 's-Gravendeel. Medewerking verlenen: het jeugdkoor "laat het klinken" uit Puttershoek en het gemengd koor "Deo Juvante" uit Capelle a/d IJssel/Rotterdam. Meditatie en sluiting door student A.J. de Waard. Ouderling M. van der Elst heeft de leiding. De collecte is voor het bouwfonds Geref. Gemeente Puttershoek. Aanvang: 19.30 uur.

Goes

Op D.V. **16 december** wordt er een kerstzangavond gehouden in de Maria Magdalenakerk te Goes. Leiding ds. C.J. Meeuse. Medewerking verlenen: het gemengd koor en het kinderkoor "Deo Juvante", en het mannenkoor "Ethan" uit Yerseke. Ook is er veel samenzang. Collecte voor GBS-bijbels voor Israël. Aanvang: 19.00 uur.

Houten

Op D.V. zaterdag **2 december** zal er in de Eskolkerk, Poldermolen 1 te Houten een psalmzangavond worden gehouden t.b.v. de zending. Medewerking wordt verleend door een jongerenkoor en door dhr. R. Warnaar als spreker. Opening en sluiting door ds. J.S. van der Net. Aanvang: 19.45 uur.

Merksem (België)

Op D.V. zaterdag **9 december** is er in de St. Jozefkerk, Bredabaan 837 te Merksem een koor- en samanzangavond. Medewerking verlenen: het gemengd "Marnixkoor" uit Vlissingen, het gemengd koor "Met hart en stem", het jeugdkoor "Benjamin" uit Terneuzen en een muziekensemble uit Goes. De netto-opbrengst is voor het inloophuis van de evangelisatiepost te Merksem. Aanvang: 19.15 uur.

Nieuwerkerk

Op D.V. vrijdag **8 december** is er een adventzangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Nieuwerkerk, Molenstraat 16. Medewerkenden zijn: het kinderkoor "Jedaja" uit Nieuwerkerk, het kinderkoor "David" uit Yerseke en een aantal instrumentalist. Opening en meditatie door ds. A.J. Gunst. Collecte t.b.v. het deputaatschap Israël. Aanvang: 19.30 uur.

Tholen

De eerder aangekondigde uitvoering (met veel samenzang en CD-opname) van het gelegenheidskoor Krabbendijke in de Grote Kerk te Tholen, die geen doorgang heeft kunnen vinden, wordt nu op D.V. **2 december** aldaar gehouden. De collecte is voor de evangelisatiepost Tilburg. Ouderling M.J. van de Vreede heeft de leiding. Aanvang 19.30 uur.

OPROEP JONGERENKOOR

Het samengesteld jongerenkoor o.l.v. Evert van Dijkhuizen zoekt nieuwe, enthousiaste leden voor twee oranjeconcerten op D.V. zaterdag 28 april en vrijdag 11 mei in de Maartenskerk te Zaltbommel resp. de Bovenkerk te Kampen. De concerten worden gegeven t.b.v. de jeugdbond.

De repetities vinden plaats op D.V. zaterdag 20 januari, 17 februari, 24 maart en 21 april, telkens van 10.00 tot 13.00 uur in de Fonteinkerk te Amersfoort. Belangstellenden kunnen zich opgeven bij Lydia Vogelaar te Scherpenzeel, tel. 033-2774560, e-mail: rvogelaar@refdag.nl.

DONATEURSWERVENING VOOR GBS

Een licht voor het pad. Dat is het thema van de landelijke donateurswerving van de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS). Zo noemt David de Bijbel in Psalm 119 vers

105. De GBS heeft deze tekst gekozen als thema van de brochure, die momenteel op grote schaal wordt verspreid door correspondenten en leden van de plaatselijke comités om nieuwe donateurs voor de GBS te werven.

De GBS houdt om de drie jaar een landelijke werving. De doelstelling van de GBS? Het verspreiden van Bijbels in nauwgezet vertalingen over de gehele wereld. In ons land zorgt de GBS voor betaalbare Bijbels (al vanaf € 8,-) in de Statenvertaling. Er zijn ook diverse uitvoeringen met de kanttekeningen.

Vele Bijbels worden gratis verspreid op zeeschepen, in zorgcentra en gevangenissen. Elk jaar verspreidt de GBS tienduizenden Bijbels in getrouwe vertalingen in Europese landen en andere delen van de wereld.

Voor opgave als donateur (bijdrage vanaf € 2,50 per jaar) of toezending van de brochure kunt u (portvrij) schrijven naar: GBS, afd. Donateursadministratie, Antwoordnummer 2809, 4140 WB Leerdam.

Bellen of mailen kan ook: telefoon: 0345-610155; e-mail: j.haalboom@gereformeerdebijbelstichting.nl

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op 18 november j.l. herdacht ons gemengd koor "Crescendo" zijn 75-jarig jubileum op een zangavond in ons kerkgebouw. Onverwacht was de koninklijke onderscheiding, die door de burgemeester van Tholen op deze jubileumavond werd uitgereikt aan de voorzitter van het koor, dhr. J.M. Heijboer.

Al vanaf 1977 zit dhr. Heijboer in het

bestuur van het koor, waarvan 20 jaar al voorzitter. Daarbij gevoegd zijn verdiensten voor de pleincommissie van de Eben-Haëzerschool en de bouwcommissie van de kerk werd hem het lidmaatschap in de orde van Oranje-Nassau verleend.

De kerkenraad wil de drager van harte feliciteren met deze eervolle onderscheiding. God Zelf moge de eer worden toegebracht, Die immers dhr. Heijboer al datgene gaf wat voor zijn inzet nodig was. De allerhoogste Majesteit verlene de onverdiende onderscheiding van Zijn genade, welke onderscheiding bij het sterven niet behoeft te worden ingeleverd, maar meegaat tot in eeuwigheid.

Kerkenraad Geref. Gemeente Tholen

Dhr. A.J. Walhout uit 's-Gravenpolder ontving op 16 november een koninklijke onderscheiding: hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Dhr. Walhout is sinds 2000 directeur van de Vereniging Psyënt Nederland, een vereniging, die zich richt op hulp aan ex-psychiatrische patiënten. Verder was hij jarenlang actief als leidinggevende van de jeugdvereniging van de plaatselijke Geref. Gemeente en zette hij zich vrijwillig in voor de landelijke Cliëntenbond voor (ex-)cliënten van de psychiatrie. Hij is ook voorzitter van de dorpsraad van 's-Gravenpolder. Wij feliciteren dhr. Walhout van harte met deze onderscheiding. De Heere geve hem nog vele jaren de gezondheid en kracht om het werk t.b.v. de naaste voort te zetten.

De kerkenraad van 's-Gravenpolder

KERKDIENTEN

ZONDAG 3 DECEMBER 2006

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. C. Harinck; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam (in Havenkerk, Wilgenplein) 12.00 uur ds. B. van der Heiden en 18.30 uur leesdienst; Almelo 10.00 uur ds. J. Karels; Alphen a/d Rijn 18.30 uur stud. De Waard; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 15.00 uur ds. De Wit; Arnhem 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.15 uur ds. Van Belzen; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerm

9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 18.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 18.30 uur ds. Tuinier; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur stud. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. Schreuder; Enter 19.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Van Aalst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. Zippro; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Verschuure; 's-Gravenzande 18.00 uur stud. Joosse; Hardinxveld

Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Herkingen 18.00 uur ds. De Jongste; Hilversum 10.00 uur ds. Van Ekeveld; Hoogvliet 10.00 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Verweij; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 uur ds. J. Karens; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Tanis; Meeuwen 9.30 en 18.00 uur stud. Labee; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-C 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 19.00 uur ds. Van Ekeveld; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. Joosse; Nieuw Beijerland 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Baan; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur ds. De Heer; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 19.00 uur stud. Heijkamp; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels; Puttershoek 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 14.30 uur ds. L. Blok; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 uur ds. Moerkerken en 19.00 uur ds. Clements; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Van Dijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-Centrum 15.30 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Brugge; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Baaijens; Scherpenisse 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Gunst; Sint Philipsland 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. De Jongste; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Visscher; Sprang Capelle 15.00 uur stud. Labee; Stolwijk 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. Veenendaal; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 10.00 uur ds. Terlouw en 19.00 uur ds. Driessen; Vlissingen

9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. Moens; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Van Gelder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Boogaard; Zwijndrecht 14.30 uur ds. Van Krimpen.

■ DINSDAG 5 DECEMBER 2006

Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. De Wit; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen (bijbellezing); Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Van Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Hakvoort; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Mondria.

■ WOENSDAG 6 DECEMBER 2006

Brakel 19.30 uur ds. Melis; Dinteloord 19.30 uur ds. Schipper; Gorinchem 19.30 uur ds. Van Aalst; Hilversum 19.45 uur stud. Joosse; Leerdam 19.30 uur stud. De Waard; Meeuwen 19.30 uur ds. F. Mulder; Oudemirdum 19.30 uur (H.D.) ds. Hoogerland; Poortugaal 19.30 uur ds. Verweij; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Schot; Scherpenisse 19.30 uur ds. Veenendaal; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van der Net; Stolwijk 19.30 uur stud. Labee; Vlaardingen 19.30 uur ds. Mondria; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens (bijbellezing); Zaandam 19.30 uur stud. Heijkamp; Zwijndrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

■ DONDERDAG 7 DECEMBER 2006

Aalburg 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Andijk 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Enkhuizen 19.30 uur ds. P. Mulder; Hardinxveld-Giessendam 14.15 uur ds. W.J. Karels (huw.bev.); Hoogvliet 19.45 uur ds. Baan; Houten 19.30 uur ds. Van der Net; Marknesse 19.30 uur ds. Van Krimpen (H.D.); Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Belzen; Soest 19.30 uur ds. Hakvoort.

■ VRIJDAG 8 DECEMBER 2006

Kootwijkerbroek 14.15 uur ds. Beens (huw.bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbels-hop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Druenen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw iDe Broni, Oude Barreellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend op dinsdag van 10.00 - 15.00 uur, donderdag van 15.00 - 21.00 uur en zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ADVERTENTIES

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam heeft met droefheid kennis genomen van het overlijden van

Mevr. M. Hoogerland-Vermeulen

Met haar hartelijk meeleven en warme belangstelling heeft ze, in de tijd dat haar man predikant bij ons was, veel voor onze gemeente betekend.

De God aller genade sterke en trooste de kinderen en de (achter)kleinkinderen.

Namens de kerkenraad: ds. M. Karens, preses
J.A. de Ron, scriba

Werkendam, 17 november 2006.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Borssele geeft met droefheid kennis van het overlijden van

Mevr. M. Hoogerland-Vermeulen

Veel heeft zij voor de gemeente kunnen en mogen doen, zowel toen haar man nog leefde en ook in de jaren daarna.

Sterke de Heere haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Namens de kerkenraad: Voorzitter: A. Witte
Scriba: W. de Kok

Borssele, november 2006

De kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te Rijssen delen met droefheid mee dat zij het bericht hebben ontvangen dat is overleden haar oud-diaken

Hendrikus Plumiers

in de leeftijd van 78 jaar.

Gedurende de jaren 1989 - 2000 heeft hij onze gemeenten als diaken met de hem geschonken gaven in eenvoud mogen dienen.

De Heere vertrooste zijn kinderen en familie in dit smartelijke verlies en heilige deze roepstem aan hun en ons aller hart.

Namens kerkenraden en gemeenten van de
Gereformeerde Gemeente in Rijssen.

Rijssen, 19 november 2006

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Begrafenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. – Geen crematies –

Begrafenisonderneming

Van Holland

Voor een stijlvolle begrafenis

Lunteren:

J. van Holland, Schaepmanstraat 5, 6741 WS
Tel. 0318-484744, b.g.g. 06-21510735

G.J. Rijswijk, Hullerpad 8, 6741 PA
Tel: 0318-483837, b.g.g. 06-20492797

Elspeet:

G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22, 8075 CP
Tel. 0577-492830, b.g.g. 06-12934519

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Boekenmarkt OPHEUSDEN

D.V. 9 december

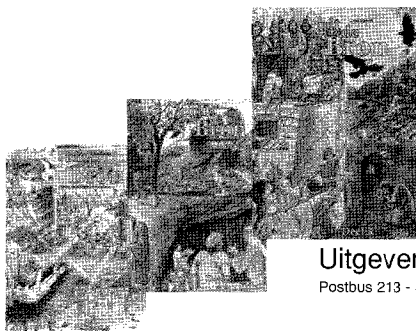
In het gebouw Eltheto
Ooievaarstraat 2
Tijd: 10.00 tot 16.00 uur

Grote sortering theologie en
geschiedenis, kinder, jeugd-
hobbyboeken, chr. romans,
kerk- en vaderlandse
geschiedenisboeken enz.
Info tel. 0184 - 684808

Nieuw verschenen Uit de Bron deel 3

Bijbelse vertellingen voor kinderen
met prachtige sprekende illustraties

door C. van Rijswijk
324 pagina's
€ 26,00

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055

e-mail:
delezer@kliksafe.nl

Nieuw

C. van Rijswijk is gestart met
een nieuwe serie boekjes
voor kinderen van 4-6 jaar.
De boekjes zijn voorzien
van prachtige illustraties en
bevatten uitsluitend
eenlettergrepige woorden.

Immiddels verschenen:

deel 1: bram en de boog

(hoe de bestolen Bram door dorpsbewoners wordt geholpen)

deel 2: brentz en de kip (hoe ds Brentz wonderlijk werd onderhouden)

deel 3: op zoek naar het Kind (de Wijzen uit het Oosten)

de Ster-serie

€ 7,50 per deel

Deze deeltjes zijn bijzonder
geschikt voor kinderen die
beginnen te lezen.

AAN ALLE VRIENDEN VAN HEIDELBERG EN DORDRECHT

HARTELIJK DANK!

Door uw steun mochten we in 2006 weer enkele boeken vertalen en drukklaar maken voor het Duitstalig gebied, het land der Reformatie. Een steeds groter wordende groep lezers, waar we ons geestelijk mee verbonden voelen, vraagt nadrukkelijk om de gereformeerde lectuur van de oude schrijvers.

Het is een grote vreugde om het schone Bijbelse onderwijs van Gods knechten, die nog zo helder spreken nadat zij gestorven zijn, door te geven aan onze oosterburen. In het land der Reformatie zijn deze boeken niet meer te verkrijgen. De geestelijke nood in Duitsland is heel groot. Het bestuur probeert een evenwichtige serie boeken uit te brengen die recht doet aan het waarachtige, Bijbelse getuigenis. We mogen dat onze oosterburen niet onthouden. Met uw hulp en onder de inwachting van Gods zegen willen we deze opdracht blijven uitvoeren.

Dit jaar mochten we samen met de Duitse drukkerij en uitgeverij drie nieuwe titels uitbrengen in het Duits:

- **De waarachtige bekering**, ds. Th. Watson - **De vreugde van het geloven**, ds. M. Henry - **Psalmberijming**, M. Jorissen.

In voorbereiding zijn: **Het gekrookte riet**, R. Sibbes en **De orde des Heils**, ds. W. á Brakel. Dit kan alleen met de steun van onze achterban!

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

Wilt u een gift overmaken?

5489.87.920

Secretariaat: M. Timmermans, Maasdijk 347,

4264 AN VEEN. Telefoon: 0416 - 691788,

fax 0416 - 697625. E-mail: svvhed@kliksafe.nl

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81

Voor al uw **NIEUWE** en **TWEEDEHANDS**: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop Gebruikte Boeken

maandag gesloten

BOEDER
COMFORT
KLEDING

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Preekjassen- Jacquets - Pantalons

Streepjassen - Overhemden

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Glashorst 123a - Scherpenzeel (Bezoek graag op afspraak)
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778068 / 2589830

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK!

De Opstanding en het Leven – Ds. C.J. Meeuse

Over Christus' werk in Maria, Martha en Lazarus.

Dit boek bevat de oude, maar wonderschone boodschap van Christus' werk in het huisgezin van Bethanië (Lukas 10 en Johannes 11-12). De inhoud is verdeeld in 11 preken, voor jong en oud in aansprekende taal. Drie preken hebben betrekking op het Heilig Avondmaal. De opbrengst is ten bate van de verbouwing van het liturgisch centrum van de Gereformeerde Gemeente te Apeldoorn.

Bestelbaar en direct leverbaar bij dhr. P.W. Weststrate (zolang de voorraad strekt), tel. 055-3669836 of paweststrate@kliksafe.nl

Bankrek.nr. 303348259, t.a.v. Ger.Gem. Apeldoorn, o.v.v. uw adres

€ **15,-**

**BARNEVELDSE
BEGRAFENISVERENIGING**

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

**Christelijke begrafenisverzorging
De Bruijn**

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Voor het leveren en leggen van **natuurstenen- en keramische vloeren**. Alleen eerste klas kwaliteit en steeds de laagste prijs.
Tegelzettersbedrijf J. Slingerland,
0184-611917.

ArliSuel

Beheersing van uw gegevens

Automatisering & Pastoraat

- ledenbestand van de gemeente snel en overzichtelijk
- bestand van preekgegevens
  - van prekenbundels uit uw kast
  - van gehouden kerkdiensten
  - voor predikanten (met administratie)
- adressenbestand voor vereniging, bedrijf of prive
- specifiek bestand wordt op maat gemaakt

gratis demoversie downloaden

www.arlisuel.nl

info@arlisuel.nl

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta**, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

Voor info bel:
0341-425712
of
0416-692787

**Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen**

**Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv**

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoorn 18

UNIEK IN PRIJS

NatuursteenHuis
vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

vb Zandse & De Kuiper ook voor leveringen buiten Zeeland

**begrafenisverzorging
T. den Hollander**

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken	Diverse (wens-) kaarten
Kinderboeken	Cadeau-artikelen
Bijbels (Statenvertaling)	CD's
Psalmboeken	Muziekassettes
Theologische werken	Bladmuziek
Verklaringen van Bijbel, Catechismus e.a.	Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel
Levensbeschrijvingen	

Opengingsuren: Goudmirensstraat 41
3886 CW Capelle a/d IJssel
tel. (0142) 442 02 10
www.boekenhoekje.nl
Dinsdag t/m Vrijdag van 9.00u tot 16.30u
Zaterdag van 9.00u tot 13.00u

T.K. hoekwoning in fruitbuurt (centrum) van **Barendrecht**. Ind. b.g.: doorzon w.k. (7,10x3,65), v.v. schuifpui, luxe keuken. 1e vd.: 3 slk., badkamer, v.v. (diepe) douchebak, 2e toilet, wastafel. 2e vd.: zolder (mog. tot 4e slk.) (vaste trap). Tuin op zuidwesten, recent buiten geschilderd (donkerblauw/ecru). Vr.pr. € 205.000,-. Tel. 06-18660727.

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG
THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar.
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

**Identiteit
Kwaliteit!**

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Reformatrische scholengemeenschap voor Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs,
Hoger algemeen voortgezet onderwijs en Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
Met vestigingen in Amersfoort, Barneveld, Hoevelaken en Kesteren

Van Lodenstein College in the Netherlands currently offers a full time position with excellent pay and benefits.

Are you the person who loves to take on a new challenge, experience Dutch culture, and develop, coordinate and teach a new curriculum for the English language courses we provide to our secondary students?

We require...

- A formal qualification to teach English as a second language
- Conversational knowledge of the Dutch language, in order to interact with the students.

We offer...

- A Christian work environment
- A team atmosphere
- Pay scale LC (up to € 3,959.- gross per month)

If this sounds like an exciting challenge to you, we urge you to contact us today!

Mr. J.R. van Leeuwen – T. 011-31-33-254 1572 or Cell 011-31-65-137 7130

Mr. H.P.W. Klaassen – T. 011-31-33-254 1510 or Cell 011-31-62-399 2164

Van Lodenstein, Witsius College, Hoornbeek College and the Central Administration belongs to the Association of Secondary Education on reformed basis. Van Lodenstein College was established in 1974 and has developed to a school with 4 departments, about 3.800 students and over 400 employees. More information can be found on our website www.vanlodenstein.nl

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Wij verzorgen begrafenissen in alle plaatsen op de Veluwe en in Rijssen en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

Kerstvakantie op Texel?

Met oud en nieuw kan ook nog. Bel en boek eerst!

Vrijstaande bungalows

Rust en ruimte, in eigen sfeer,
alle jaargetijden,
ook deelweken mogelijk.

Heeft u al ideeën voor vakantie in 2007?
Reserveer via 0222 31 83 91. Vraag naar de
brochure of kijk op www.deverrassing.com

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Begrafenis Verzorging Tollenaar

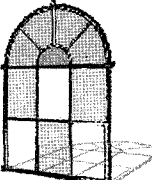
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Stichting hulpverlening
uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten

"Zet je er maar overheen, zeggen de mensen. Maar het verdriet wordt eerder erger. Ik kom er niet meer uit."

De Vluchtheuvel biedt hulp bij psychische noden, verliesverwerking, huwelijks- en gezinsproblemen. Spreekuur iedere werkdag van 10.00 uur tot 12.00 uur: 0348-489999. Voor hulpvragen van en over jongeren tot en met 17 jaar dagelijks via SGJ Toegang: 033-4753300.

- Ontwerp
- Realisatie
- Restauratie

Van Lagen
 Forsythiastraat 44
 6744 AS Edeveen
 0318 - 57 30 45 / 06 - 23 616 640

Door al uw glas in lood werken

HARKES
Begrafnissen
 Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafnisverzorgers:
 D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begrafenis - Dag en nacht bereikbaar

Drempelvrije vakantie?

Jachthuis - Texel

2 luxe drempelvrije vakantiewoningen onder 1 kap, 7 en 8 persoons. Per woning: 2 hoog/laag bedden, douche-brancard en tillift. Tevens voorzien van vaatwasser, magnetron, wasmachine en wasdroger. Incl. schoonmaakkosten, **vanaf € 275,- per week.**

Meer informatie / reserveren:
www.denoorderhoeve.nl

De Noorderhoeve gehandicapten accommodaties
 Harkebuurt 5-15 Oosterend - Texel - 0222 31 89 06

Te koop: Dordrecht luxe starterswoning in het historische centrum.
 Rustige buurt, maar dicht bij voorzieningen.
 3 kamers, plus studeerruimte. In 2003 geheel opgeknapt.
www.pieterverhoeve.nl

Stichting China
 Veenendaal

Kinderleed in China

*Wij hebben geen huis.
 Ik leef op een vuilnisbelt!
 Krijg ik eten
 en een kinderbijbel?**

giro 320666

Info/secretariaat:
 Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
 e-mail info@stichtingchina.nl
 Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl
 tel. 0318-510320

gewijzigde oproep

De beschermende woonvorm 't Westhoofd in Ouddorp zoekt voor haar nieuw te openen dependance voor jongeren met een stoornis in het autistisch spectrum een enthousiaste

(SENIOR) BEGELEIDER (m/v)

36 uur per week

**Salaris bij een 36-urige werkweek: Begeleider: FWG 40, min. € 1.589,- en max. € 2.469,-
 Senior Begeleider: FWG 45, min. € 1.589,- en max. € 2.703,-**

Het dienstverband wordt in eerste instantie aangegaan op basis van een jaarcontract. Een dienstverband voor onbepaalde tijd wordt beoogd.

Situatieschets

't Westhoofd beschikt over een hoofdvestiging en zal op korte termijn een dependance openen. Door hun psychiatrische problematiek heeft een deel van de bewoners langdurig begeleiding nodig. Een ander deel ontwikkelt zich naar zelfstandig(er) wonen. De bewoners wonen in groepen die zich onderscheiden in intensiteit van begeleiding. In de dependance wonen jongeren met een stoornis in het autistisch spectrum.

De functie

- Je begeleidt individuele cliënten op methodische wijze en biedt begeleiding aan cliënten op de dependance.
- Je initieert en onderhoudt contacten met het netwerk van de cliënt.
- Je werkt zelfstandig in wisselende diensten.

Het profiel

- Je beschikt over een relevante opleiding op bij voorkeur hbo-niveau (voor senior vereist).
- Je hebt ervaring binnen de psychiatrie (is een pré). Voor senior is minimaal 4 jaar ervaring vereist.
- Je hebt affiniteit met autisme.
- Je bent in staat anderen te motiveren, bent open en enthousiast.
- Je bent in het bezit van een rijbewijs (B) en eigen vervoer.

Van onze medewerkers vragen we instemming met de grondslag van Eleos: de Bijbel als Woord van God en de drie Formulieren van Enigheid. Deze identiteit geeft de zorgverlening meerwaarde en een eigen gezicht.

Informatie

Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met mevrouw M.J. van Velzen-Struik (*locatiemanager*), tel. (06) 20 60 76 89. E-mailen kan ook: marianne.vanvelzen@eleos.nl

Solliciteren

Schriftelijke sollicitaties kunnen o.v.v. **vacaturenummer 61086 (vermelden op envelop)** uiterlijk tot **7 december 2006** worden gericht aan Eleos, t.a.v. afdeling P&O, Postbus 306, 3430 AH te Nieuwegein. Of per e-mail: vacature@eleos.nl

www.eleos.nl

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

Consistories inrichten?

Daar hebben we veel ervaring in. En die ervaring is gelijk uw voordeel. Al luisterend naar uw wensen dragen we functionele maatwerkoplossingen aan die passen in uw budget. Het begint met een telefoontje. Ook ú zijn we graag van dienst!

- Consistoriemeubilair
- Garderobesystemen
- Zaalinrichtingen
- Kasterwanden
- Presentatiesystemen
- Persoonlijke service

Een zaak van vertrouwen

De kantoor specialist

De Smalle Zijde 22
Postbus 859, 3900 AW Veenendaal
[T] 0318-551122 / info@kantoor specialist.nl

Te huur **6 pers. vak. woning** bij **Epe** aan de rand van de Veluwe v.a.g.v. Als u van rust houdt vrij vanaf heden. Bel 0578-629347

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010-458 31 12
voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Reis naar China

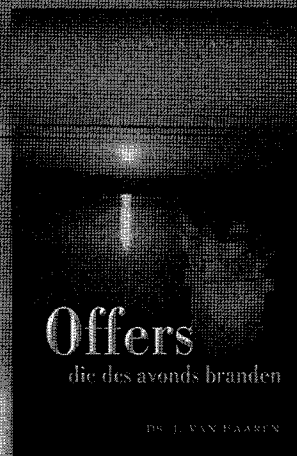
Het voornemen is om D.V. van 16 tot 31 juli 2007 een reis te maken naar China met een groep van ca. 20 personen. We willen een bezoek brengen aan Beijing, **Xi'an**, Guangzhou, **Guilin** en Tianjin. Belangstelling? Informeer bij J.H. Mauritz, de Hild 40, 3471 EZ Kamerik. Tel. 0348-401978; e-mail: jh.mauritz@solcon.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

ELEKTROTECHNIEK van den Berg bv
Elektrotechniek, verlichtingstechniek en noodverlichting voor kerken en scholen
Bedrijfsweg 16 - 3831 KE LEUSDEN
Telefoon 033-4941235 - Fax 033-4948687
www.elektrovdberg.nl

Offers die des avonds branden

Ds. J. van Haaren

Bijbels dagboek

Dit dagboek is samengesteld uit met eerder in druk verschenen meditaties.

De stijl van ds. J. van Haaren is eenvoudig, duidelijk en nog steeds actueel. Hij was in woord en geschrift bevindelijk, schriftuurlijk en praktisch van aard. Bovendien had hij de gave om op kernachtige wijze en in waardige stijl de gekozen tekst te verklaren en de bedoeling ervan onder woorden te brengen. Zijn diepdoordachte en doorleefde opmerkingen bieden voor jong en oud dagelijks stof tot waarschuwing, onderwijs en troost. Samengesteld door C.C. van Haaren.

geb. 375 blz.

24.90

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

verkrijgbaar in de boekhandel

VLOERTEGELS

NATUURSTEEN- EN TEGELVLOEREN

De **KROON KWALITEITEN**®:

KEUZE uitgebreide showroom: 1.200 m² presentatie met ruim **300 soorten natuursteen vloeren** en meer dan **250 soorten tegelvloeren**

KENNIS gegeden advies; ook bij u op locatie

KUNDIG vakkundige plaatsing; evt. met vloerverwarming

KLASSE klantvriendelijk, prima service en nazorg

KROON

WWW.KROONSTENENVLOEREN.NL

Energieweg 8c • 4231 DJ Meerkerk • Tel 0183-354225

De showroom is geopend van di-vr 9.30-17 u en za 9.30-15.30 u

www.ISRAELREIZEN.nl

D.V. 7 feb 8 dgn Kort en krachtig door Israël € 869,- p.p

D.V. 27 apr 8 dgn voorjaarsreis € 959,- p.p.

D.V. 16 apr. 12 dgn Jordanië/Israël o.l.v. ds.L.W. v.d. Meij € 1.395,- p.p

D.V. 16 apr. 12 dgn Egypte/Israël o.l.v. ds. G. Bouw € 1.395,- p.p
Vraag informatie. Tel 0318 540415

Te huur in **Sauerland** in de buurt van **Winterberg**, onze ruime **vakantiewoning** voor 7/8 pers. Woning met groot balkon en vrij uitzicht over berglandschap. Prachtig natuurgebied in elk jaargetijde. 0548-518674.